

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
อำเภอเกาะคา ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา
จังหวัดลำปาง

คำนำ

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ เป็นเครื่องมือในการบริหารพัฒนาอำเภอ ที่ชี้ทิศทางของอำเภอว่าจะมุ่งไปสู่ทิศทางใดในอนาคต เพื่อตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยบูรณาการความคิดเห็น วิเคราะห์ข้อมูล ศักยภาพ ทิศทางการพัฒนา รวมถึงการเสนอปัญหา ความต้องการจากทุกภาคส่วนในพื้นที่ของอำเภอ เพื่อเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ไปยังหน่วยงาน องค์กรต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนงบประมาณหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกัน อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ และเกิดประโยชน์สุขประชาชน

สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะเคาะ มีความคาดหวังว่ากรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ อำเภอเกาะเคาะ ปี ๒๕๖๙ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์แก่ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ในการนำข้อมูล ไปใช้ประโยชน์ในการประกอบการดำเนินงานของหน่วยงาน/องค์กรต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะเคาะ

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๔
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๔
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๕
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๖
๓. สภาพภูมิอากาศ	๖
๓.๑ ฤดูกาล	๖
๓.๒ ปริมาณน้ำฝน	๗
๔. เส้นทางคมนาคม	๗
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๗
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ	๗
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๗
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๗
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๗
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๘
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๐
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๒
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	๑๒
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๑๒
๑.๑ เกษตรกร	๑๒
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๑๔

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรอำเภอ	๒๔
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๒๔
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๒๔
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๔
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยี	๒๗
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๘
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๒๘
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๙
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๒๙
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๓๑
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๒
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๓๒
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๔
บรรณานุกรม	๓๕

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑	ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง	๒
ตารางที่ ๒	ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง	๓
ตารางที่ ๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอเกาะคา	๔
ตารางที่ ๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๖
ตารางที่ ๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๗
ตารางที่ ๖	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง	๘
ตารางที่ ๗	แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก	๘
ตารางที่ ๘	แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	๘
ตารางที่ ๙	แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๙
ตารางที่ ๑๐	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๙
ตารางที่ ๑๑	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๐
ตารางที่ ๑๒	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๑
ตารางที่ ๑๓	แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๑
ตารางที่ ๑๔	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๒
ตารางที่ ๑๕	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๒
ตารางที่ ๑๖	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๓
ตารางที่ ๑๗	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๓
ตารางที่ ๑๘	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๓
ตารางที่ ๑๙	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๔
ตารางที่ ๒๐	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๔
ตารางที่ ๒๑	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๕
ตารางที่ ๒๒	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๑๗
ตารางที่ ๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๑๙
ตารางที่ ๒๔	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๒๐
ตารางที่ ๒๕	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๒๐
ตารางที่ ๒๖	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๒๑
ตารางที่ ๒๗	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๒
ตารางที่ ๒๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๒๓
ตารางที่ ๒๙	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๔
ตารางที่ ๓๐	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว	๒๕
ตารางที่ ๓๑	แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๖
ตารางที่ ๓๒	แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๘	๒๘
ตารางที่ ๓๓	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๓๐
ตารางที่ ๓๔	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าข้าว อำเภอเกาะคา	๓๑
ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๒
ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๔

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอเกาะคา	๑
ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอเกาะคา	๔
ภาพที่ ๓ ภาพแสดงความลาดชันอำเภอเกาะคา	๕
ภาพที่ ๔ แสดงแผนที่กลุ่มชุดดินของอำเภอเกาะคา	๖
ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๑๐
ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๕
ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)	๒๖
ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๗
ภาพที่ ๙ แสดงวิถีการตลาดข้าว อำเภอเกาะคา	๒๙

บทที่ ๑

๑. ^๕ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

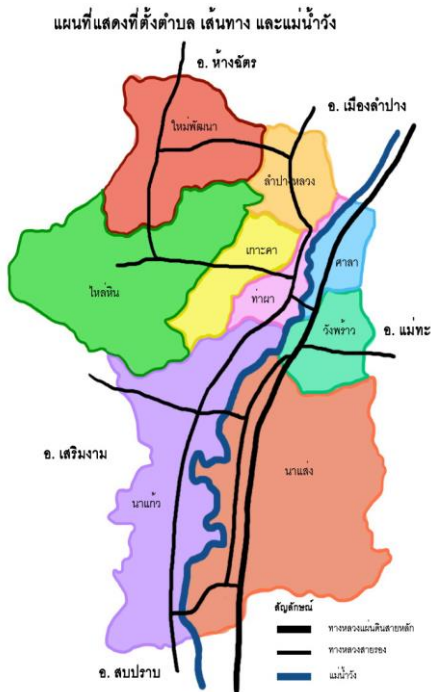
ที่ตั้ง อำเภอกะลาเป็น ๑ ใน ๑๓ อำเภอของจังหวัดลำปาง ตั้งอยู่ทางทิศใต้ห่างจากตัวจังหวัดลำปาง ตามถนนพหลโยธินเป็นระยะทางประมาณ ๑๓ กิโลเมตรมีพื้นที่ในเขตการปกครอง ประมาณ ๓๔๓,๗๕๐ ไร่ เป็นพื้นที่ป่าประมาณ ๑๕๙,๖๑๙ ไร่ หรือร้อยละ ๔๙.๘๐ ของพื้นที่ทั้งหมด เป็นพื้นที่เพื่อการเกษตรและพื้นที่อื่น ๆ ประมาณ ๑๒๕,๒๐๘ ไร่ หรือร้อยละ ๓๙.๐๖ ของพื้นที่ทั้งหมด

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอเกาะคา มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอห้างฉัตร และอำเภอเมืองลำปาง
- ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอสบปราบ
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอแม่ทะ
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอเสริมงาม

การวิเคราะห์พื้นที่ เนื่องจากอำเภอเกาะคา มีถนนพหลโยธินตัดผ่าน เป็นเส้นทางมุ่งสู่ตัวจังหวัดลำปาง และจังหวัดทางภาคเหนือ การคมนาคมสะดวกสบาย จึงเป็นจุดแวะพักคน พักรถ เหมาะแก่การค้าขายพืชผลทางการเกษตร การจำหน่ายของฝากประเภทหัตถกรรม ผลิตภัณฑ์เซรามิค สินค้าแปรรูปทางการเกษตรของสำหรับนักท่องเที่ยว และผู้ที่สัญจรไปมา

พื้นที่ ๕๕๐ ตร.กม. หรือ
ประมาณ ๓๔๓,๗๕๐ ไร่
๙ ตำบล ๗๘ หมู่บ้าน
๘ เทศบาล ๒ อบต.
ประชากร ~ ๕๗,๒๙๐ คน

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอเกาะคา
(ที่มา : ที่ว่าการอำเภอเกาะคา, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน

๘ เทศบาล ๒ อบต. ๙ ตำบล ๗๘ หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล จำนวน ๘ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๒ แห่ง

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

ตำบล หมู่ที่	ตำบล ลำปาง หลวง	ตำบลนา แก้ว	ตำบล ท่าผา	ตำบล ศาลา	ตำบล เกาะคา	ตำบลวัง พร้าว	ตำบล ไหล่หิน	ตำบลนา แสง	ตำบล ใหม่ พัฒนา
๑	ลำปางหลวง	สองแคว เหนือ	นางแตง	ศาลาดงลาน	น้ำล้อม	แม่หลง	เข้าซ้อน	หาดปู่ดำ	โป่งร้อน
๒	ลำปางหลวงใต้	สองแควใต้	บ้านใหม่	ศาลาไชย	หัวแต	วังพร้าว	ไหล่หิน	แม่ไฮ	สันป่าสัก
๓	ป่าเหียง	สบต้า	สบปุง	บ้านผึ้ง	ม่วงน้อย	บ้านสาต	แม่ฮวก	นาแก้ว ตะวันออก	ดอนธรรม
๔	นางเหลียว	นาแก้ว	ท่าผา	หนองแขวน	หนอง หลาย	ม่อนหินแก้ว	มะกอกนา บัว	เกาะยะ-แม่ หยวก	แม่ปาง
๕	จู้ด	จอมปิง	นาเวียง	ไร่อ้อย	เกาะคา	ผิงนาเกลือ	บ้านกิ้ว	สองแคว	ต้นผึ้ง
๖	ม้าเหนือ	ศรีดอนมูล	ท่าช้าง	ศาลาหลวง	ศิลา	สบจาง	ไหล่หิน ตะวันตก	นาแสง	ทุ่งขาม
๗	ลอมศรีป้อ	ป่าแข	ศาลาหม้อ	เหล่าแม่ปุน	แม่ฮาม	วังพร้าว พัฒนา		นาภิรม	นาโป่งหาญ
๘	กองหาญ	พระธาตุ จอมปิง	ศาลา บัวบก		ทุ่งเจริญ			ใหม่เตาปูน	สันตินิคม
๙	ม้าใต้	สองแคว สันติสุข	ศาลาเม้ง						ทุ่งขามใต้
๑๐	จู้ดทุ่ง		หนอง จอก						
๑๑	จามเทวี		แสนตอ						
๑๒	ปงป่าม่วง								
๑๓	ม้ากลาง								

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

ตำบล	เนื้อที่ ทั้งหมด(ไร่)	อบต	เทศบาล ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)
ลำปางหลวง	๑๗,๕๙๒	-	๑	๑๓	๒,๕๙๒
นาแก้ว	๗๔,๐๐๐	-	๑	๙	๒,๓๒๒
ไหล่หิน	๗๗,๗๒๓	-	๑	๖	๑,๔๗๘
วังพร้าว	๒๖,๑๙๔	-	๑	๗	๑,๗๑๔
ศาลา	๑๐,๖๑๐	-	๑	๔	๒,๑๓๖
เกาะคา	๑๒,๘๕๒	-	๒	๑๔	๑,๑๗๓
นาแสง	๘๐,๔๑๗	๑	-	๘	๑,๒๗๖
ท่าผา	๑๒,๐๑๖	-	๑	๘	๑,๘๕๘
ใหม่พัฒนา	๓๓,๐๖๕	๑	-	๙	๑,๓๓๙
รวม	๓๔๔,๔๖๙	๒	๘	๗๘	๑๕,๘๘๘

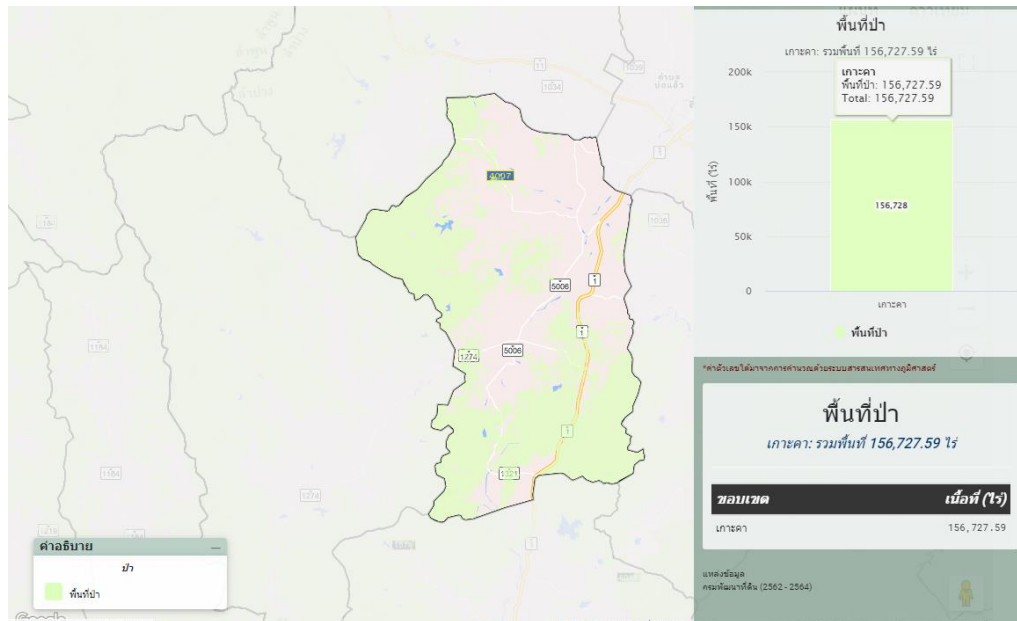
ที่มา : ที่ว่าการอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง, พ.ศ.๒๕๖๗

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอเกาะคา มีสภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ราบ มีไม้ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ไม้สัก ไม้เต็ง ไม้รัง ฯลฯ รวมเนื้อที่ ๑๕๖,๗๒๗ ไร่

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอเกาะคา
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th> พ.ศ. ๒๕๖๗)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอเกาะคา

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
ลำปางหลวง	๑๗,๕๙๒	๒๑๑.๖๗	๑.๒๐
นาแก้ว	๗๔,๐๐๐	๓๓,๘๑๔.๙๐	๔๕.๗๐
ไหล่หิน	๗๗,๗๒๓	๔๐,๒๖๓.๕๐	๕๑.๘๐
วังพร้าว	๒๖,๑๙๔	๑,๒๑๓.๖๖	๔.๖๓
ศาลา	๑๐,๖๑๐	๗๗๑.๖๘	๗.๒๗
เกาะคา	๑๒,๘๕๒	๔,๕๙๖.๗๕	๓๕.๗๗
นาแสง	๘๐,๔๑๗	๕๙,๘๕๘.๓๐	๗๔.๔๓
ท่าผา	๑๒,๐๑๖	๒,๓๘๔.๑๓	๑๙.๘๔
ใหม่พัฒนา	๓๓,๐๖๕	๑๓,๖๑๓.๐๐	๔๑.๑๗
รวม	๓๑๑,๔๐๔	๑๕๖,๗๒๗.๕๙	

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอเกาะคา, พ.ศ. ๒๕๖๗

๓.๒ ปริมาณน้ำฝน

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๔	๗๒.๕๐	๗๒.๕๐	๒๕๐	กันยายน	๓๗	๑๐	๒๓
๒๕๖๕	๗๔.๐๐	๗๔.๐๐	๒๔๐	กันยายน	๓๗	๑๑	๒๓
๒๕๖๖	๗๔.๙๐	๗๔.๙๐	๒๕๕	กันยายน	๓๕	๑๑	๒๒
๒๕๖๗	๗๕.๒๐	๗๕.๒๐	๒๖๔	กันยายน	๓๔	๑๐	๒๒
๒๕๖๘	๗๕.๑๐	๗๕.๑๐	๒๗๐	กันยายน	๓๒	๑๑	๒๒

ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ.๒๕๖๗ (<https://th.weatherspark.com>)

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอเกาะคา มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางในการเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ดังนี้

- ถนนสายหลักทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ ถนนพหลโยธิน
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๓๔

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ทางรถไฟ ไม่มี

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่ รถสองแถวให้บริการรับจ้างระหว่างอำเภอเกาะคาเข้าไปในเมือง ทางหลวงแผ่นดิน ดังนี้

- ทางหลวงหมายเลข ๑ เส้นทางระหว่างอำเภอเกาะคา ถึง จังหวัดลำปาง ระยะทาง ๒๗ กิโลเมตร
- ทางหลวงหมายเลข ๑๐๓๔ เส้นทางระหว่าง อำเภอเกาะคา ถึงอำเภอห้างฉัตร ระยะทาง ๑๕ กิโลเมตร

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

แหล่งน้ำ อำเภอเกาะคา มีแม่น้ำสายหลัก ๆ ที่ประชาชนใช้ในการเกษตร ได้แก่ น้ำแม่วัง น้ำแม่ยาว น้ำแม่จาง และน้ำแม่ต้า

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

- ๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

ที่	ชื่ออ่าง/ประตูระบายน้ำ	ตำบล	ความจุที่ระดับน้ำสูงสุด (ล้าน ลบ.ม.)	ความจุที่ระดับน้ำเก็บกัก (ล้าน ลบ.ม.)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)
๑	อ่างเก็บน้ำแม่ไฮ	นาแสง	๑,๒๒๕,๒๒๐	๑,๒๒๕,๒๒๐	๓,๐๐๐
๒	อ่างเก็บน้ำแม่ธิ	วังพร้าว	๑,๐๐๑,๗๐๐	๑,๕๙๐,๐๐๐	๓,๐๐๐

ที่มา : โครงการชลประทาน, พ.ศ๒๕๖๗

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลโครงการชลประทานขนาดเล็ก

ที่	ตำบล	โครงการ						รวมปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	รวมพื้นที่ได้รับประโยชน์ (ไร่)
		อ่างเก็บน้ำ	ท่อระบายน้ำ	ฝาย	ระบบส่งน้ำ	สถานีสูบน้ำ	รวม		
๑	เกาะคา	แม่ฮาม						๔๕๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
๒	นาแก้ว	ห้วยไพร (ห้วยฮวก)						๔๗๒,๐๐๐	๘๐๐
๓	นาแสง	ห้วยตองสู						๑๔๔,๐๐๐	๑๗๐
๔	นาแสง	แม่ปัด						๓๘๑,๖๐๐	๕๐๐
๕	นาแก้ว	ห้วยคอกช้าง						๙๔,๒๕๐	๕๐๐
๖	นาแก้ว	ห้วยงูสิงห์						๓๐๖,๐๐๐	๑,๐๐๐
๗	นาแก้ว	ห้วยเปือาะ						๙๖๒,๐๐๐	๓,๐๐๐
๘	ใหม่พัฒนา	ห้วยน้ำยุบ						๑๘๐,๐๐๐	๓๕๐
๙	ใหม่พัฒนา	แม่ฮอง						๕๑๐,๘๐๐	๑,๐๐๐

ที่มา : โครงการชลประทาน, พ.ศ๒๕๖๗

๓) แหล่งน้ำอื่น ๆ

(๑) สระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (บ่อจิว ขนาด ๑,๒๖๐ ลูกบาศก์เมตร)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลสระเก็บน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (ไม่มี)

ที่	ตำบล	ปี ๒๕๔๔ - ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๘		รวม	
		ราย	บ่อ	ราย	บ่อ	ราย	บ่อ

ที่มา : โครงการชลประทาน, พ.ศ๒๕๖๗

(๒) บ่อบาดาล

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล

ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค – บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
๑	ศาลา	๑	-	๑
๒	ท่าผา	๑๑	-	๑๑
๓	วังพริ้ว	๗	-	๗
๔	นาแสง	๘	-	๘
๕	เกาะคา	๖	-	๖
๖	ลำปางหลวง	๑๓	-	๑๓
๗	ไหล่หิน	๑๒	-	๑๒
๘	ใหม่พัฒนา	๑๘	-	๑๘
๙	นาแก้ว	๑๕	-	๑๕

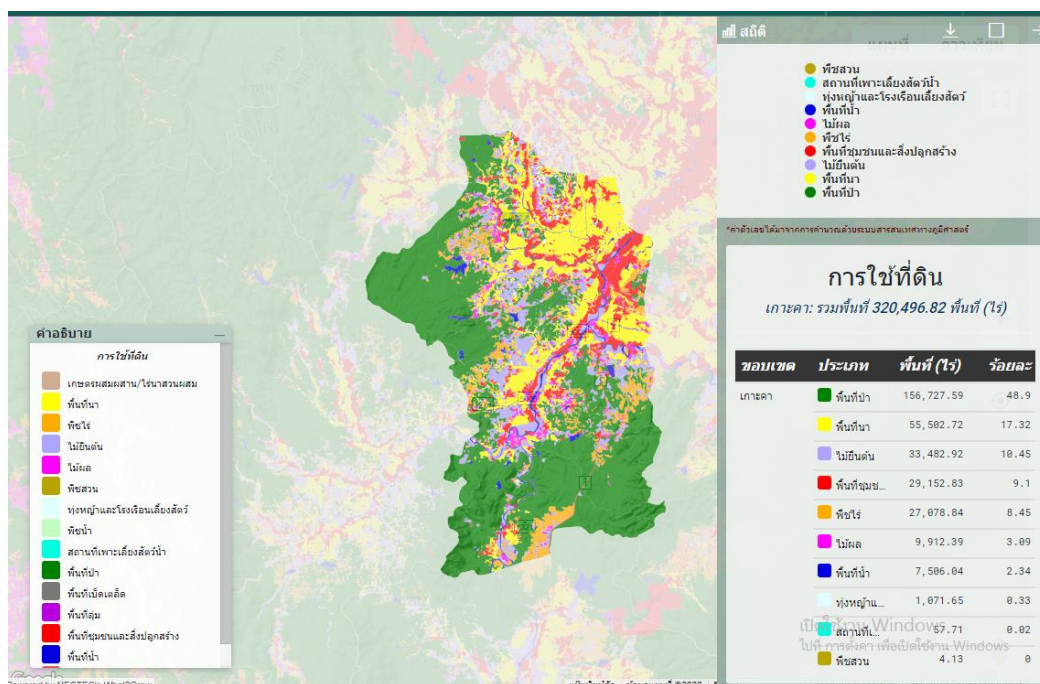
ที่มา : โครงการชลประทาน, พ.ศ๒๕๖

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๑๕๖,๗๒๗.๕๙	๔๘.๙
พืชไร่	๒๗,๐๗๘.๘๔	๘.๕๕
ไม้ยืนต้น	๓๓,๔๘๒.๙๒	๑๐.๔๕
ไม้ผล	๙,๙๑๒.๓๙	๓.๐๙
พืชสวน	๔.๑๓	๐
พื้นที่นา	๕๕,๕๐๒.๗๒	๑๗.๓๒
พืชน้ำ	๐	๐
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๕๗.๗๑	๐.๐๒
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๑,๐๗๑.๖๕	๐.๓๓
พื้นที่ลุ่ม	๐	๐
พื้นที่น้ำ	๗,๕๐๖.๐๔	๒.๓๔
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒๙,๑๕๒.๘๓	๙.๑
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๐	๐

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอกาฬสินธุ์

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอกาฬสินธุ์
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๓)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ประชากรอำเภอกาฬสินธุ์ ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๑๒๕,๒๐๘ ไร่ (ร้อยละ ๗๕ ของพื้นที่อำเภอกาฬสินธุ์) โดยอยู่พื้นที่ในเขตชลประทานร้อยละ ๑๒

ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลด้านพืช

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าว (ไร่)	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (ไร่)	มันสำปะหลัง (ไร่)	ยางพารา (ไร่)	ลำไย (ไร่)	ส้มโอ (ไร่)	พืชอื่นๆ (ไร่)	รวมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด (ไร่)
ลำปางหลวง	๑๗,๕๕๒	๘,๒๕๕.๕๒	๐	๐	๐	๑,๗๕	๐	๐	๘,๕๕๑.๖๑
นาแก้ว	๗๔,๐๐๐	๖,๕๗๓.๘๖	๔๘๕.๗๔	๑,๖๔๖.๕๑	๑๕	๓๕๖.๒๔	๗๒	๑๑๔๘	๑๐,๘๔๖.๗๔
โหล่หิน	๗๗,๗๒๓	๕,๒๑๓.๑๗	๑,๑๓๓.๓	๑,๓๐๓.๑๒	๔๔๙	๙๗๐.๓๔	๐	๙๕	๙,๓๕๑.๔๔
วังพร้าว	๒๖,๑๙๔	๔,๕๐๙.๗๐	๑๖๒.๗๑	๕๒.๒๔	๒๒๖	๔๒๑.๓๓	๐	๕	๕,๔๖๗.๐๙
ศาลา	๑๐,๖๑๐	๑,๕๗๙.๗๘	๑๘.๗๕	๒.๖๑	๐	๒๔.๒๕	๐	๑๘	๑,๗๒๘.๗๓
กาฬสินธุ์	๑๒,๘๕๒	๓,๕๙๕.๙๒	๑๓๙.๑๖	๑๘๒.๑๓	๘๔๒	๘๔.๔๔	๐	๔	๔,๘๘๘.๕๒
นาแสง	๘๐,๔๑๗	๒,๘๔๘.๗๓	๖๒๓.๔๕	๑,๔๖๙.๙๙	๓๔	๙๐๐.๒๒	๑	๒	๗,๒๒๓.๔๗
ท่าผา	๑๒,๐๑๖	๒,๕๖๗.๔๖	๓๓.๙๒	๔๗.๓๗	๒๒	๑๐.๘	๐	๓๐	๒,๕๙๓.๒๒
ใหม่พัฒนา	๓๓,๐๖๕	๔,๙๐๗.๖๙	๕๕๓.๒๘	๓๖๓.๑๙	๒๓๙	๔๘๒.๑๙	๐	๒๖	๖,๖๔๘.๔๒
พื้นที่รวม	๓๔๔,๔๖๙	๔๐,๐๕๑.๘๓	๓,๑๕๐.๓๑	๕,๐๙๖.๑๕	๑๘๒๗	๓๒๕๑.๕๖	๗๓	๑๓๒๘	๕๗,๗๘๔.๒๔

ที่มา :ทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ.๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๒ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
นาแก้ว, ลำปางหลวง	๑,๕๒๔	๑๑,๙๐๒	-						
นาแก้ว, ใหม่ พัฒนา	๒๔๐			๒,๖๔๕					
ใหม่พัฒนา, ไหล่หิน, ลำปางหลวง	๒๔๒				๒๖,๕๑๙				
ท่าผา	๑๙๕						๔,๖๒๕		
เกาะคา	๑๓							๔๑๕	
รวมทั้งหมด	๕๙๕,๕๗๑								

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเกาะคา, มีนาคม ๒๕๖๗

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์แห่ง คือ

ชื่อโรงงาน..... ที่ตั้ง.....

- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐานแห่ง คือ.....

ชื่อโรงงาน..... ที่ตั้ง.....

- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ จำนวน ๑ แห่ง คือ

ชื่อฟาร์ม บริษัท วีพีเอฟ กรุ๊ป (๑๙๗๓) จำกัด ฟาร์มสุกรพันธุ์ เกาะคา

ที่ตั้ง ๒๒๙ หมู่ที่ ๔ ตำบลนาแก้ว อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
เกาะคา	-						
วังพร้าว	-						
ท่าผา	-						
ใหม่พัฒนา	-						
นาแก้ว	-						
นาแสง	-						
ไหล่หิน	-						
ศาลา	-						
ลำปางหลวง	-						
รวมทั้งหมด	-						

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอเกาะคา, มีนาคม ๒๕๖๗

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

- ไม่มี

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรื้อนและประชากร

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนครั้วเรื้อน และประชากร

ที่	ตำบล	ครั้วเรื้อน ทั้งหมด	ครั้วเรื้อน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	เกาะคา	๓,๖๘๔	๑,๐๓๗	๓,๕๘๘	๔,๐๘๙	๗,๖๗๗
๒	ท่าผา	๒,๐๑๘	๑,๒๔๑	๒,๖๐๙	๒,๘๓๙	๕,๔๔๘
๓	ศาลา	๒,๔๙๕	๑,๑๕๔	๒,๔๔๖	๒,๗๙๔	๕,๒๔๐
๔	ลำปางหลวง	๓,๓๕๘	๒,๑๕๒	๔,๒๕๙	๔,๗๐๙	๘,๙๖๘
๕	วังพร้าว	๒,๒๖๙	๑,๖๐๕	๓,๒๒๕	๓,๔๖๐	๖,๖๘๕
๖	นาแก้ว	๓,๑๔๘	๒,๓๖๙	๔,๒๒๓	๔,๔๖๒	๘,๖๘๕
๗	ไหล่หิน	๑,๘๒๙	๑,๔๐๙	๒,๔๕๔	๒,๖๗๗	๕,๑๓๑
๘	นาแสง	๓,๙๒๖	๑,๓๒๑	๒,๒๘๗	๒,๒๒๑	๔,๕๐๘
๙	ใหม่พัฒนา	๑,๘๐๕	๑,๔๐๗	๒,๔๐๗	๒,๕๔๑	๔,๙๔๘
รวม		๒๒,๕๓๒	๑๓,๖๙๕	๒๗,๔๙๘	๒๙,๗๙๒	๕๗,๒๙๐

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง,พ.ศ ๒๕๖๘

๒) หัวหน้าครั้วเรื้อนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนหัวหน้าครั้วเรื้อนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรื้อน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๓,๐๓๒	๔๑.๙๐
๕๖ – ๖๕ ปี	๒,๗๕๔	๓๘.๐๖
๔๖ – ๕๕ ปี	๑,๐๕๐	๑๔.๕๑
๓๖ – ๔๕ ปี	๓๐๖	๔.๒๓
๒๖ – ๓๕ ปี	๘๙	๑.๒๓
๑๘ – ๒๕ ปี	๕	๐.๐๗
รวม	๗,๒๓๖	๑๐๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ ๒๕๖๘

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๔,๖๙๕	๖๔.๘๘
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒,๕๔๑	๓๕.๑๒
รวม	๗,๒๓๖	๑๐๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ ๒๕๖๘

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๗ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๕,๗๘๘	๘๖.๖๓
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๑,๔๕๖	๒๑.๓๙
เช่า	๑,๔๑๕	๒๑.๑๘
รวม	๖,๖๕๙	๑๐๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ ๒๕๖๘

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของตนเอง)

ตารางที่ ๑๘ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรองของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๕,๔๖๖	๕๐๖	๐	๒๗๐	๕,๗๘๘

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ ๒๕๖๘

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

๒๐๔,๓๑๗.๖๒ บาท/ปี

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

-

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

พุทธ

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

งานประเพณียี่เป็งวัดพระธาตุลำปางหลวง

งานจัดงานหลวงเวียงละกอนและประเพณีพ่อเจ้าทิพย์ช้าง

งานประเพณีปีใหม่ถนนข้าวแต๋น บ้านป่าแข ตำบลนาแก้ว

งานประเพณีสงกรานต์วัดพระธาตุจอมปิง

งานประเพณีสงกรานต์วัดไหล่หินหลวง

งานประเพณีสงกรานต์ดอยน้อย

งานประเพณีสงกรานต์แก้วมรกต

งานประเพณีพื้นบ้าน ของแต่ละท้องถิ่น/ชุมชน/หมู่บ้าน

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร		เครือข่ายวิสาหกิจ	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ศาลา	-	-	๑	๒๕	-	-	๑๓	๑๕๐	-	-	๑	๒๐	-	-
ท่าผา	-	-	๑	๒๐	๑	๒๐	๑๙	๑๙๖	-	-	๑	๓๐	-	-
วังพร้าว	-	-	๑	๒๐	-	-	๔	๔๒	-	-	๑	๒๐	-	-
นาแสง	-	-	๑	๒๐	-	-	๕	๖๒	-	-	๑	๒๕	-	-
เกาะคา	-	-	๑	๒๐	-	-	๕	๕๐	-	-	๑	๓๐	-	-
ลำปาง	-	-	๑	๒๕	-	-	๒๑	๒๐๐	-	-	๑	๒๕	-	-
ไหล่หิน	-	--	๑	๒๐	๑	๒๐	๙	๑๑๕	-	-	๑	๒๐	๑	๙
ใหม่พัฒนา	-	-	๑	๒๐	-	-	๒๓	๒๕๘	-	-	๑	๒๐	-	-
นาแก้ว	-	-	๑	๒๐	-	-	๕	๖๙	-	-	๑	๒๐	-	-
รวม	-	-	๙	๑๙๐	๒	๔๐	๑๐	๑,๑๔	-	-	๙	๒๑๐	๑	๙

ที่มา : ทะเบียนวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๔
เครื่องดื่ม	-
ผ้า เครื่องแต่งกาย	-
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๗
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	-
รวม	๑๑

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเกาะคา ,พ.ศ ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มดอกไม้แห้ง ดอกไม้ประดิษฐ์ บ้านแม่หลง	๑	วังพร้าว	๑๐
ผลิตภัณฑ์ไข่ม้วน ตำบลนาแก้ว	๗	นาแก้ว	๑๓
เกษตรยั่งยืนบ้านแม่ไฮ ตำบลนาแสง	๒	นาแสง	๗
กลุ่มเกษตรสูงวัยยั่งยืนบ้านนางเหลียว	๔	นางเหลียว	๑๕
ลูกประคบสมุนไพรบ้านคุณยาย	๒	ท่าผา	๗
กลุ่มผู้ผลิตและแปรรูปผลผลิตการเกษตรนาแก้วตะวันตก	๔	นาแก้ว	๑๕
เกษตรผสมผสานสร้างรายได้ อ.เกาะคา	๒	นาแก้ว	๗
แปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตรบ้านเกาะคา	๕	เกาะคา	๗
บุญกองไม้ดอกและสมุนไพร	๒	ท่าผา	๗
ฟาร์มแพะลำปาง	๑	นาแก้ว	๘
ตำบลนาแก้วฟาร์ม	๓	นาแก้ว	๒๘
สตรีบ้านทุ่งขามใต้ หมู่ ๙	๙	ใหม่พัฒนา	๑๕
เกษตรผสมผสานบ้านผึ่งนาเกลือ	๕	วังพร้าว	๗
รักษพระธรณี	๑	ใหม่พัฒนา	๘
กลุ่มเลี้ยงโคขุนบ้านม้ากลาง	๑๓	ลำปางหลวง	๔๐
พัฒนาอาชีพและสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นบ้านม้าเหนือ	๖	ลำปางหลวง	๙
คนต้นน้ำดอยหลวง	๗	เกาะคา	๑๐
ผู้ผลิตและแปรรูปสมุนไพรใหม่พัฒนา	๖	ใหม่พัฒนา	๗
คนนาแสง	๖	นาแสง	๒๑
ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนใหม่พัฒนา	๒	ใหม่พัฒนา	๗
กลุ่มเกษตรกร้าวหน้า ศรีทธา สามัคคี	๒	นาแก้ว	๗
ผู้ปลูกและแปรรูปสมุนไพรนครลำปาง	๙	ใหม่พัฒนา	๗
กลุ่มเกษตรดอยฮาง	๖	ใหม่พัฒนา	๑๙

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
บ้านฝั่ง	๓	ศาลา	๗
เชื้อเพลิงชีวมวลและพลังงานเพื่อชุมชนอำเภอเกาะคา	๑	นาแก้ว	๘๙
เกษตรพอเพียงสวนสองพี่น้อง	๖	วังพร้าว	๒๒
กลุ่มทำตุ๊กตาผู้สูงอายุบ้านนางแตน	๑	ท่าผา	๗
กลุ่มอนุรักษ์ไก่พื้นเมือง ตำบลนาแก้ว	๒	นาแก้ว	๗
กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อบ้านศาลาหม้อ	๗	ท่าผา	๗
กลุ่มเกษตรผสมผสานบ้านม้าเหนือ	๖	ลำปางหลวง	๒๒๔
กลุ่มเกษตรผสมผสานบ้านศาลาไชย	๕	ศาลา	๑๕
ผู้ผลิตและแปรรูปสินค้าทางการเกษตรแบบ CSR	๕	ท่าผา	๑๒
กลุ่มเลี้ยงวัวบ้านนางแตน	๑	ท่าผา	๙
กลุ่มเลี้ยงแพะและแกะอำเภอเกาะคา	๓	ใหม่พัฒนา	๒๓
กลุ่มเมล็ดพันธุ์ข้าวบ้านแม่ปืมหลวง	๘	ใหม่พัฒนา	๗
กลุ่มสมุนไพรลูกประคบเชรามิกบ้านศาลาบัวบก	๘	ท่าผา	๑๐
ผู้เลี้ยงโคเนื้อจังหวัดลำปาง	๓	ไหล่หิน	๙
กลุ่มเกษตรผสมผสานหมู่บ้านหนองแขวน	๔	ศาลา	๗
กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ตำบลใหม่พัฒนา	๓	ใหม่พัฒนา	๗
กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรตำบลท่าผา	๓	ท่าผา	๘
กลุ่มผลิตสมุนไพรและเครื่องเทศครบวงจรบ้านแม่หลง	๑	วังพร้าว	๓๒
กลุ่มเกษตรกรพัฒนา ๒๕๕๙	๒	ไหล่หิน	๑๓
หญ้าเนเปียร์ท่าผา	๑๑	ท่าผา	๗
กลุ่มเลี้ยงวัวตำบลท่าผา	๒	ท่าผา	๗
กลุ่มผลิตปุ๋ยหมักบ้านกองหาญ	๘	ลำปางหลวง	๑๕
กลุ่มอาชีพเองเจลล่าบิวตี้พลัสตำบลลำปางหลวง	๑๑	ลำปางหลวง	๑๐

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มน้ำพริกบ้านศาลาไชย	๒	ศาลา	๙
กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าสตรีบ้านฝั้	๓	ศาลา	๑๔
กลุ่มบายศรีบ้านหนองจอก	๑๐	ท่าผา	๑๔
กลุ่มน้ำดื่มตราแหวนเพชรน้ำหนึ่ง	๔	ศาลา	๑๓
กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษคอยาง	๖	ใหม่พัฒนา	๒๕
กลุ่มเกษตรพอเพียงบ้านแม่ฮวก	๓	ไหล่หิน	๑๗
กลุ่มผ้ามัดย้อมบ้านแสนตอ	๑๑	ท่าผา	๑๒
กลุ่มกาละแมแม่บัวตอง	๖	ท่าผา	๑๔
กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์บ้านฝั้	๓	ศาลา	๒๓
กลุ่มสตรีแปรรูปผ้า	๘	ใหม่พัฒนา	๑๕
กลุ่มนวดสมุนไพรบ้านโป่งร้อน	๑	ใหม่พัฒนา	๑๐
กลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านเข้าซ้อน	๑	ไหล่หิน	๑๐
กลุ่มผลิตแชมพูสมุนไพร	๒	ใหม่พัฒนา	๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา,พ.ศ ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปเกษตรบ้านนางเหลียว	๔	ลำปางหลวง	๑๓
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ตำบลวังพร้าว	๑	วังพร้าว	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรเลี้ยงโคขุนบ้านม้ากลาง	๑๓	ลำปางหลวง	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรเลี้ยงโคบ้านนางแต่น	๑	ท่าผา	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรบ้านแม่ฮวก	๓	ไหล่หิน	๙
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรเลี้ยงแพะแกะตำบลใหม่พัฒนา	๓	ใหม่พัฒนา	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านศาลาไชย	๒	ศาลา	๑๐

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผลิตปุ๋ยอินทรีย์บ้านแม่หลง	๑	วังพร้าว	๑๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดนาแก้ว	๓	นาแสง	๑๓
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านศาลาสამคี่	๘	ท่าผา	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรหนองหล่าย	๔	เกาะคา	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรนาเวียง	๕	ท่าผา	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรม้าเหนือ	๖	ลำปางหลวง	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรม้าใต้	๙	ลำปางหลวง	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรหนองแขวน	๔	ศาลา	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรทุ่งขาม	๖	ใหม่พัฒนา	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรแม่ฮวก	๓	ไหล่หิน	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรเข้าซ้อน	๑	ไหล่หิน	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรแม่หลง	๑	วังพร้าว	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรสองแควเหนือ	๑	นาแก้ว	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่บ้านเกษตรกรนาแก้วตะวันออก	๓	นาแสง	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้ทำนาตำบลท่าผา	๕	ท่าผา	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรปลูกผักกางมุ้งบ้านทุ่งขาม	๑	ใหม่พัฒนา	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรข้าวอินทรีย์บ้านกองหาญ	๘	ลำปางหลวง	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสมุนไพรบ้านจอมปิง	๘	นาแสง	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้ทำนาบ้านน้ำล้อม	๑	เกาะคา	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยตำบลนาแสง	๓	นาแสง	๑๐
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้ปลูกผักปลอดภัยบ้านนาแก้วตะวันออก	๓	นาแสง	๑๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา,พ.ศ ๒๕๖๘

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มเกษตรกรทำนาเกาะคา	๑	เกาะคา	๓๐
กลุ่มเกษตรกรทำนาท่าผา	๕	ท่าผา	๓๐
กลุ่มเกษตรกรทำนาแสน	๓	นาแสน	๒๕
กลุ่มเกษตรกรทำนาวังพร้าว	๑	วังพร้าว	๒๐
กลุ่มเกษตรกรทำนาศาลา	๔	ศาลา	๒๐
กลุ่มเกษตรกรทำนาไหล่หิน	๒	ไหล่หิน	๒๐
กลุ่มเกษตรกรทำไร่ตำบลลำปางหลวง	๑๓	ลำปางหลวง	๒๕
กลุ่มเกษตรกรทำสวนนาแก้ว	๔	นาแก้ว	๒๐
กลุ่มเกษตรกรทำสวนใหม่พัฒนา	๖	ใหม่พัฒนา	๒๐
กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์แม่ปืมหลวง	๘	ใหม่พัฒนา	๗

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง,พ.ศ ๒๕๖๘

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๒๔ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
ศาลา	๑	๑	-	-	๑	-	-	-	๑
ใหม่พัฒนา	-	๖	-	๑	๑	-	๑	-	-
ไหล่หิน	-	๔	-	-	๑	-	๑	-	๑
ท่าผา	-	๔	๑	-	๑	-	-	-	-
เกาะคา	-	๔	๑	-	๑	-	-	-	-
นาแสง	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
วังพร้าว	-	๒	-	-	๑	๑	-	๑	-
นาแก้ว	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
ลำปางหลวง	-	๑	-	-	๑	-	-	-	-
รวม	๑	๒๔	๒	๑	๔	๑	๒	๑	๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา, พ.ศ ๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๕ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุ สัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ศาลา	-	๑	๑	๑	๗	๗	๑	๑	-
ท่าผา	-	-	๑	๑	๑๑	๑๑	-	-	-
วังพร้าว	-	-	๑	๑	๗	๗	-	-	-
นาแสง	๑๐	-	๑	๑	๘	๘	-	-	-
เกาะคา	-	๑	๑	๑	๘	๘	-	-	-
ลำปางหลวง	๕	-	๑	๑	๑๓	๑๓	-	-	-
ไหล่หิน	-	-	๑	๑	๖	๖	-	-	-
ใหม่พัฒนา	-	-	๑	๑	๔	๔	-	-	๑
นาแก้ว	-	-	๑	๑	๔	๔	-	-	-
รวม	๑๕	๒	๔	๔	๗๘	๗๘	๑	๑	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา, พ.ศ ๒๕๖๘

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอเกาะคา มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน จำนวน ๙ คน

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ด้าน
ศาลา	๑	เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
ท่าผา	๑	เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
วังพร้าว	๑	เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
นาแสง	๑	เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
เกาะคา	๑	เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
ลำปางหลวง	๑	การเพิ่มผลผลิตข้าว/การแปรรูปข้าว/ข้าวอินทรีย์
ไหลหิน	๑	ไม้ผล
ใหม่พัฒนา	๑	เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน
นาแก้ว	๑	ไม้ผล
รวม	๙	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา, พ.ศ. ๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอกะลา	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๒	ศาลา
๒	วิสาหกิจชุมชนผักปลอดสารพิษคอยฮาง	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๖	ใหม่พัฒนา
๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านเข้า ซ้อน	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูป ผลิตผลด้านการเกษตร	๑	ไหล่หิน
๔	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๒	ใหม่พัฒนา
๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านนาเวียง	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๕	ท่าผา
๖	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลเกาะคา	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๖	เกาะคา
๗	กลุ่มลำไยแปลงใหญ่	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๓	นาแสง
๘	กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์วังพร้าว	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๑	วังพร้าว
๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรผสมผสานบ้านหนอง แหวน	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๔	ศาลา
๑๐	กลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตส้มโอตำบลนาแก้ว	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๔	นาแก้ว
๑๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงแพะ-แกะ ตำบลใหม่ พัฒนา	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๓	ใหม่พัฒนา
๑๒	ไร่นาสวนผสม นางอรพรรณ ชัยชนะ	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๑๑	ท่าผา
๑๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรลูกประคบเซรามิ กบ้านศาลาบัวบก	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูป ผลิตผลด้านการเกษตร	๘	ท่าผา
๑๔	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนางแตน	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูป ผลิตผลด้านการเกษตร	๑	ท่าผา
๑๕	ศูนย์เรียนรู้ไร่นาสวนผสมและเศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๖	ใหม่พัฒนา
๑๖	อุดมสุขทรัพย์ทวีฟาร์ม	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๓	ไหล่หิน
๑๗	กลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลใหม่พัฒนา	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๙	ใหม่พัฒนา
๑๘	กลุ่มแปลงใหญ่ลำไยตำบลไหล่หิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๓	ไหล่หิน

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑๙	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดินและด้านไม้ผล	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๓	ไหล่หิน
๒๐	The Bee Garden	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๓	วังพร้าว
๒๑	ศูนย์การเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ตามหลักศาสตร์ พระราชฯ "ข้างทองคำ"	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูป ผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร	๑	ใหม่พัฒนา
๒๒	Suguru Farm	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๓	เกาะคา
๒๓	ฟาร์มเห็ด ไชยร่วมมิตร	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/ เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตร ผสมผสาน	๔	เกาะคา
๒๔	แหล่งเรียนรู้เกษตรสร้างชีบบ้านนางเหลียว	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชผัก	๔	ลำปางหลวง

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา, พ.ศ. ๒๕๖๗

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๗ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๑	ใหม่พัฒนา	แปลงใหญ่มันสำปะหลัง	มันสำปะหลัง	๓๘	๓๑๗
๒	ลำปางหลวง	แปลงใหญ่ข้าว	ข้าว	๕๐	๓๗๘.๒๕
๓	ไหล่หิน	แปลงใหญ่ลำไย	ลำไย	๖๐	๓๓๘
๔	ใหม่พัฒนา	แปลงใหญ่ลำไย	ลำไย	๔๘	๓๐๘
๕	นาแสง	แปลงใหญ่ลำไย	ลำไย	๖๗	๓๓๗.๗๕
๖	นาแก้ว	แปลงใหญ่ส้มโอ	ส้มโอ	๓๐	๗๓
๗	ใหม่พัฒนา	แปลงใหญ่ผัก	พืชผัก	๓๐	๒๒.๒๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา, พ.ศ. ๒๕๖๘

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า ข้าว

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[✓] น้ำฝน []ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

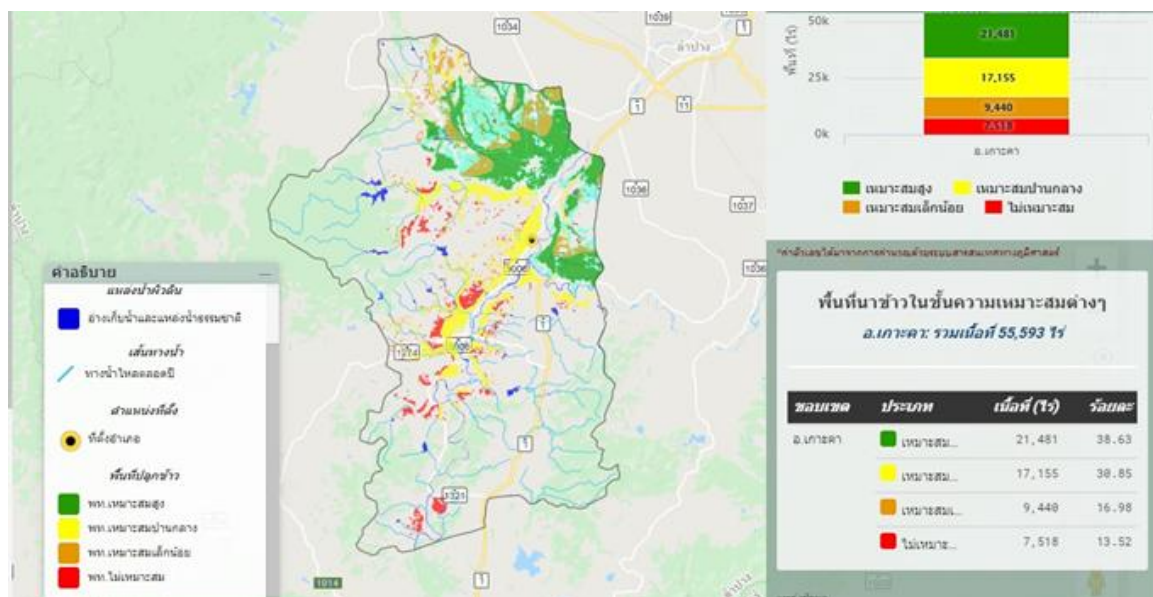
๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสม มาก (S๑)	เหมาะสมปาน กลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ ทั้งหมด
รวมอำเภอเกาะคา	๒๑,๔๘๐.๐๙	๑๗,๑๕๓.๘๗	๙,๔๓๙.๓๕	๗,๕๑๖.๔๗	๕๕,๕๘๙.๗๗
ตำบลลำปางหลวง	๘,๓๑๘.๗๗	-	๓,๕๑๗.๖๙	-	๑๑,๘๓๖.๔๖
ตำบลเกาะคา	๒,๒๗๗.๐๔	๒,๓๒๑.๓๕	๒๘๖.๗๘	๔๗๑.๘๓	๕,๓๕๖.๙๙
ตำบลท่าผา	๖๙๔.๑๖	๒,๔๓๕.๑๙	-	๒๐๘.๘๑	๓,๓๓๘.๑๕
ตำบลนาแก้ว	-	๕,๗๑๘.๘๖	-	๓,๗๓๙.๕๘	๙,๔๕๘.๔๔
ตำบลนาแสง	-	๒,๐๑๖.๕๒	-	๑,๕๑๗.๕๖	๓,๕๓๔.๐๘
ตำบลวังพร้าว	๖,๖๐๔.๖๓	๑,๓๐๓.๒๐	๘๑๔.๙๘	๑๖๐.๘๐	๘,๘๘๓.๖๐
ตำบลศาลา	๒,๕๐๖.๙๔	-	๒๒๖.๙๐	๒๑.๖๕	๒,๗๕๕.๔๙
ตำบลใหม่พัฒนา	๒๔๒๕.๘๖	๑,๕๐๖.๒๕	๓,๑๕๙.๘๘	๒๐๕.๔๑	๗,๒๙๗.๔๐
ตำบลไหล่หิน	๑,๖๕๒.๖๙	๑,๘๕๒.๕๐	๑,๔๓๓.๑๒	๑,๑๙๐.๘๔	๖,๑๒๘.๑๕

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๙

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว อำเภอเกาะคา

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๙

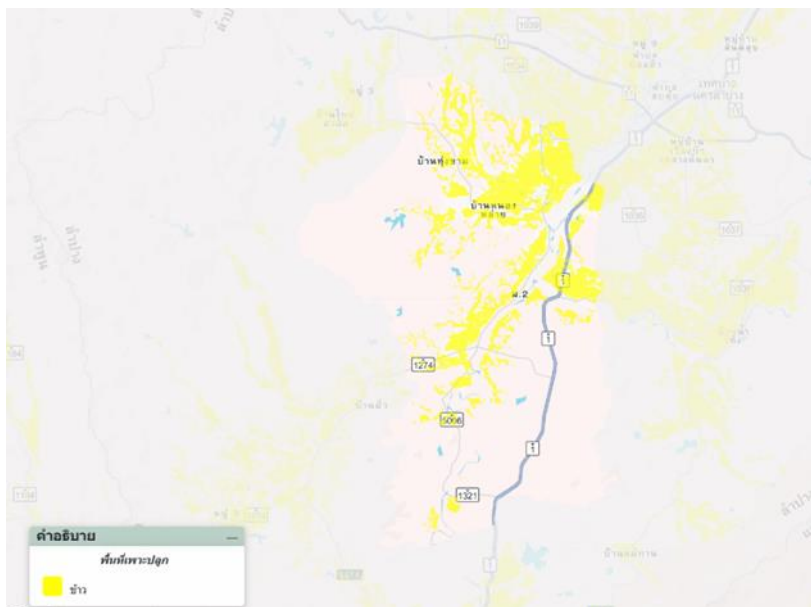
๒) พื้นที่ปลูก อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง มีพื้นที่ปลูกข้าวจำนวน ๔๐,๗๗๘ ไร่ โดยปลูกมากที่สุด คือ ตำบลลำปางหลวง จำนวน ๘,๕๖๖ ไร่ รองลงมาคือตำบลนาแก้ว จำนวน ๖,๗๑๓ ไร่ และตำบลไหล่หิน จำนวน ๕,๑๑๓ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๐ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ลำปางหลวง	๑,๑๐๗	๑๑,๒๕๒.๔๐	๑๑,๒๕๒.๔๐	๕,๖๒๖.๒	๐.๕
นาแก้ว	๑,๐๗๕	๖,๙๑๕.๘๘	๖,๙๑๕.๘๘	๓,๔๕๗.๙๔	๐.๕
ไหล่หิน	๙๓๕	๕,๗๓๙.๓๑	๕,๗๓๙.๓๑	๒,๘๖๙.๖๕	๐.๕
วังพร้าว	๙๑๐	๔,๔๓๓.๓๖	๔,๔๓๓.๓๖	๒,๒๑๖.๖๘	๐.๕
ศาลา	๒๖๐	๑,๖๖๑.๔๙	๑,๖๖๑.๔๙	๘๓๐.๗๕	๐.๕
เกาะคา	๕๖๓	๔,๒๔๕.๙๑	๔,๒๔๕.๙๑	๒,๑๒๒.๙๖	๐.๕
นาแสง	๖๐๔	๒,๘๒๓.๔๒	๒,๘๒๓.๔๒	๑,๔๑๑.๗๑	๐.๕
ท่าผา	๔๘๗	๒,๘๑๙.๘๕	๒,๘๑๙.๘๕	๑,๔๐๙.๙๓	๐.๕
ใหม่พัฒนา	๘๗๐	๕,๕๙๗.๙๗	๕,๕๙๗.๙๗	๒,๗๙๘.๙๙	๐.๕
รวม	๖,๕๕๔	๔๕,๔๔๙.๖๘	๔๕,๔๔๙.๖๘	๒๒,๗๔๔.๘๑	๐.๕

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร, พ.ศ ๒๕๖๘

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอกะลา

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

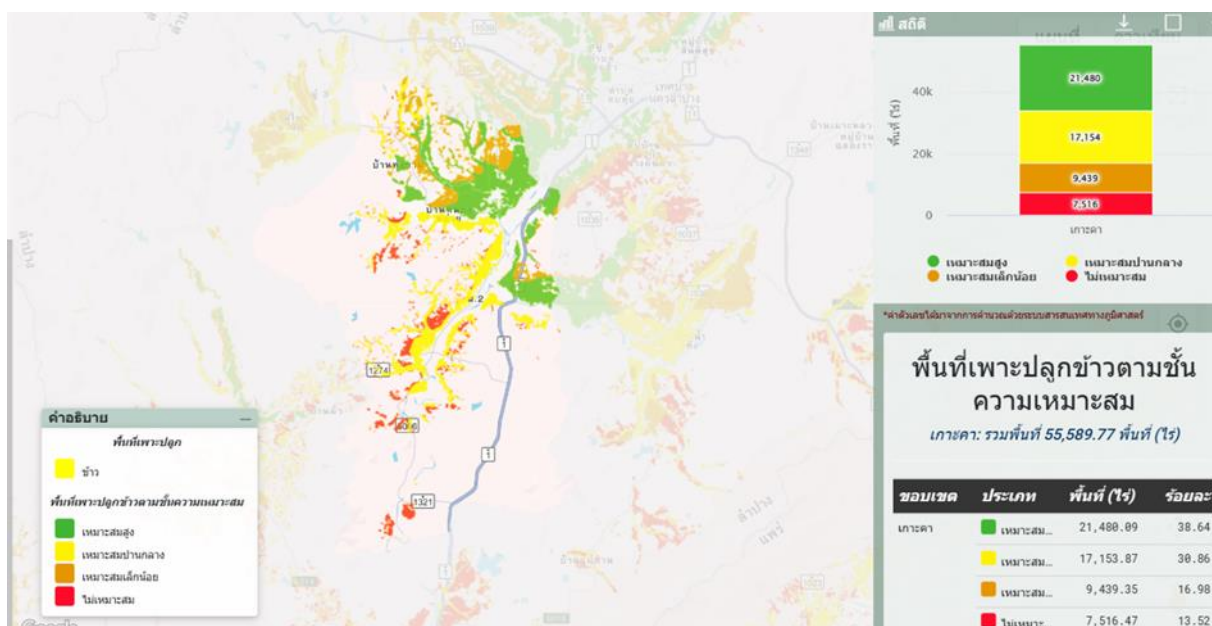
(๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอกะลา	๒๑,๔๘๐.๐๙	๑๗,๑๕๓.๘๗	๙,๔๓๙.๓๕	๗,๕๑๖.๔๗	๕๕,๑๘๙.๗๗
ตำบลลำปางหลวง	๘,๓๑๘.๗๗	-	๓,๕๑๗.๖๙	-	๑๑,๘๓๖.๔๖
ตำบลเกาะคา	๒,๒๗๗.๐๔	๒,๓๒๑.๓๕	๒๘๖.๗๘	๔๗๑.๘๓	๕,๓๕๖.๙๙
ตำบลท่าผา	๖๙๔.๑๖	๒,๔๓๕.๑๙	-	๒๐๘.๘๑	๓,๓๓๘.๑๕
ตำบลนาแก้ว	-	๕,๗๑๘.๘๖	-	๓,๗๓๙.๕๘	๙,๔๕๘.๔๔
ตำบลนาแสง	-	๒,๐๑๖.๕๒	-	๑,๕๑๗.๕๖	๓,๕๓๔.๐๘
ตำบลวังพร้าว	๖,๖๐๔.๖๓	๑,๓๐๓.๒๐	๘๑๔.๙๘	๑๖๐.๘๐	๘,๘๘๓.๖๐
ตำบลศาลา	๒,๕๐๖.๙๔	-	๒๒๖.๙๐	๒๑.๖๕	๒,๗๕๕.๔๙
ตำบลใหม่พัฒนา	๒๔๒๕.๘๖	๑,๕๐๖.๒๕	๓,๑๕๙.๘๘	๒๐๕.๔๑	๗,๒๙๗.๔๐
ตำบลไหล่หิน	๑,๖๕๒.๖๙	๑,๘๕๒.๕๐	๑,๔๓๓.๑๒	๑,๑๙๐.๘๔	๖,๑๒๘.๑๕

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอเกาะคา

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

- ๑) การใช้พันธุ์ดี เมล็ดพันธุ์จากศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวลำปาง
- ๒) การเตรียมดิน ไถพรวน ๒ ครั้ง
- ๓) การปลูก นาหว่าน นาหยอด นาดำ นาโยน
- ๔) ระบบการให้น้ำ ระบบคลองชลประทาน
- ๕) การดูแลรักษา สัปดาห์ละ ๑ ครั้ง
- ๖) การใส่ปุ๋ย ตามค่าวิเคราะห์ดิน
- ๗) การเก็บเกี่ยว เครื่องจักรกลและแรงงานคน
- ๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว
- ๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู

แบบผสมผสาน

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอเกาะคา มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว					←		△				→	▽

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี๒๕๖๘

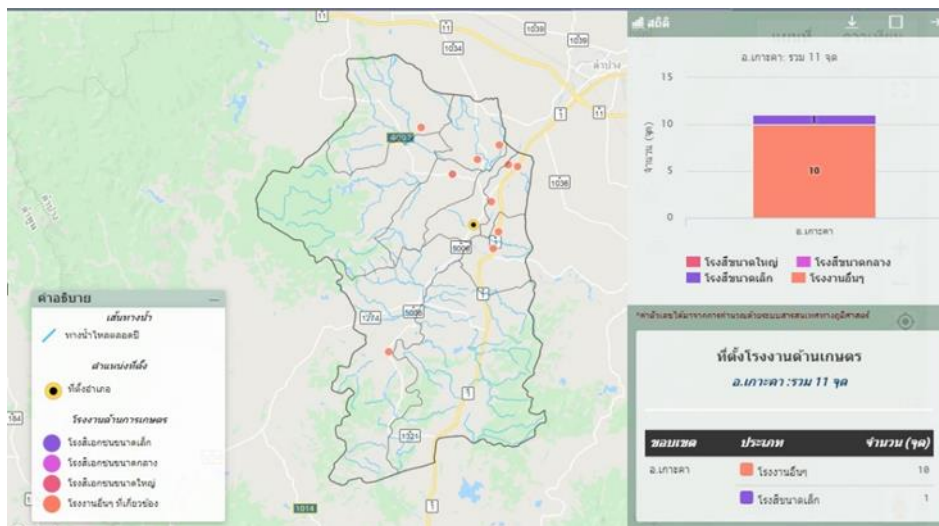
รายการ (ตัวอย่าง)	ในเขตชลประทาน		นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ	
	นาดำ	นาหว่าน	นาดำ	นาหว่าน		
ไถ ๒ รอบ	๘๐๐	๘๐๐	๘๐๐	๘๐๐	*ค่าเช่านา กรณีเช่า ไร่ละ ๕๐๐บาท	
พันธุ์ข้าว	๑๒๕	๒๕๐	๑๒๕	๒๕๐	*อื่น ๆ เบ็ดเตล็ดและอาหาร เครื่องดื่ม ของแรงงาน	
ปลูก (แรงงาน)	๑๒๐๐	๔๐๐	๑๒๐๐	๔๐๐		
ยาคุมวัชพืช (๒ ครั้ง)	-	๓๐๐	-	๓๐๐		
กลบร่อง	-	-	-	-		
ดายหญ้า ตัดหญ้าคันนา	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐		
ปุ๋ย ๒๐ กก./ไร่ (๒ ครั้ง)	๖๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๖๐๐		
ค่าแรงใส่ปุ๋ย	๖๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๖๐๐		
ให้น้ำ ค่าสูบน้ำ	-	-	๕๐๐	๕๐๐		
เก็บเกี่ยว รถเก็บเกี่ยว	๑๒๐๐	๑๒๐๐	๑๒๐๐	๑๒๐๐		
บรรทุกและค่าขนส่ง	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐		
ค่าบริการ	-	-	-	-		
ค่าเช่า	-	-	-	-		
รวม	๕,๒๒๕	๕,๒๒๕	๕,๗๒๕	๕,๗๒๕		

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

Flow chart แสดงเส้นทางวิถีตลาดของอำเภอเกาะคา

ภาพที่ ๙ แสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอเกาะคา

(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

มีแหล่งรับซื้อ รวม - แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ตำบล จำนวน แห่ง

- อยู่ในหมู่ที่ ตำบล จำนวน แห่ง

มีโรงงานแปรรูป รวม ๑๐ แห่ง

- อยู่ใน ตำบลศาลา จำนวน ๓ แห่ง

- อยู่ใน ตำบลวังพร้าว จำนวน ๒ แห่ง

- อยู่ใน ตำบลลำปางหลวง จำนวน ๒ แห่ง

- อยู่ใน ตำบลนาแก้ว จำนวน ๑ แห่ง

- อยู่ใน ตำบลเกาะคา จำนวน ๑ แห่ง

- อยู่ใน ตำบลใหม่พัฒนา จำนวน ๑ แห่ง

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

มีเกษตรกรผู้ปลูกในอำเภอจำนวน ๖,๕๕๔ ราย และมีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๓ ราย มีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๓ แสดงเกษตรกรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่

ที่	หมู่	ตำบล	ประเภท	องค์ความรู้โดดเด่น
๑	๖	ศาลา	Smart Farmer	การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน
๒	๒	ไหล่หิน	Smart Farmer	การผลิตข้าวคุณภาพ
๓	๘	ลำปาง	Smart Farmer	การใช้เทคโนโลยี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา, พ.ศ ๒๕๖๘)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.	๒	บ้านสุภาพในสวน ฟาร์มสเตย์ ศูนย์เรียนรู้ไร่นาสวนผสมและเศรษฐกิจพอเพียง
แปลงใหญ่	๑	แปลงใหญ่ข้าว บ้านนางเหลียว

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าข้าว อำเภอเกาะคา

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นข้าวนาปี อาศัยน้ำฝน บางพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม และบางพื้นที่เสี่ยงแล้ง	มีโรงสีและลานตากในพื้นที่ แต่ กระจายไม่ทั่วถึง	การขนส่งภายในอำเภอและ จังหวัดใกล้เคียง
	ปัญหา Pain point	ระบบชลประทานไม่ครอบคลุม	จตุรรวบรวมผลผลิตไม่เพียงพอ	การขนส่งมีค่าใช้จ่ายสูง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้ แก้ปัญหา	ใช้ระบบบริหารจัดการน้ำ/ระบบ สารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS)	รวมกลุ่มเพื่อรวบรวมผลผลิตใน ชุมชน	ใช้ระบบขนส่งร่วม/ แพลตฟอร์มโลจิสติกส์
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	แรงงานสูงวัย	ผู้รวบรวมผลผลิตและโรงสี ในพื้นที่	ผู้บริโภคอยู่ในชุมชนเมือง
	ปัญหา Pain point	ขาดแรงงานภาคการเกษตร	ขาดเครือข่ายและการรวมกลุ่ม	ผู้บริโภคไม่รู้แหล่งที่มาการ ผลิต
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้ แก้ปัญหา	ใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทน แรงงาน/จัดอบรม Smart Farmer	จัดตั้งกลุ่ม/สหกรณ์	ใช้ QR Code ตรวจสอบ ย้อนกลับ
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	ผลิตข้าวตามฤดูกาล	สีข้าวเปลือก	จำหน่ายเป็นข้าวสาร
	ปัญหา Pain point	คุณภาพผลผลิตไม่สม่ำเสมอ	ขาดการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า	มีการแข่งขันด้านราคา
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้ แก้ปัญหา	ผลิตตามมาตรฐาน GAP/Organic	แปรรูปเป็นข้าวคุณภาพ ใช้บรรจุ ภัณฑ์ที่เหมาะสม	สร้างแบรนด์สินค้า/ การตลาดออนไลน์

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดภัยและได้มาตรฐาน
๒. ชื่อแผนงาน	การยกระดับการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน GAP
๓. แนวทางการพัฒนา	การพัฒนาการผลิตและคุณภาพผลผลิตสินค้าเกษตร
๔. หลักการและเหตุผล	ข้าวเป็นพืชที่สำคัญของประเทศไทย เพราะเป็นอาหารหลัก และสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ดังนั้น แนวทางในการพัฒนาผลผลิตข้าวเพื่อให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพ และเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของทางจังหวัดลำปาง จึงควรมีการให้ความรู้แก่เกษตรกรและให้การสนับสนุนในด้านการปลูกข้าวที่ปลอดภัยและได้มาตรฐาน โดยลดการใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายลง แล้วหันมาใช้ในการผลิตข้าวที่เน้นการใช้สารอินทรีย์ในการผลิตให้มากขึ้น ในปัจจุบันข้าวที่ปลอดภัยและได้มาตรฐานเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ทำให้เกษตรกรสามารถขายข้าวได้ราคาสูงกว่าข้าวที่ผลิตโดยทั่วไป และสามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดีไว้สำหรับจำหน่ายให้กับเกษตรกรที่สนใจในพื้นที่ใกล้เคียงได้
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวปลอดภัย พัฒนาคุณภาพผลผลิตข้าวที่ได้มาตรฐาน ๒. มีข้าวที่ปลอดภัยไว้ใช้สำหรับบริโภค ๓. เกษตรกรสามารถจำหน่ายข้าวที่ปลอดภัยได้ในราคาที่สูง ๔. เพื่อให้เมล็ดพันธุ์ที่ผลิตได้มีคุณภาพดี เหมาะแก่การใช้ทำพันธุ์ และขายได้ราคาดี ๕. เกษตรกรรู้จักการรวมกลุ่ม บริหารกลุ่มอันนำมาซึ่งความเข้มแข็งของชุมชน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- จำนวนเกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ราย - เกษตรกรผ่านการอบรมและนำไปปฏิบัติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ - เกษตรกรผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ของผู้เข้าร่วม - การรวมกลุ่ม/วิสาหกิจชุมชนด้านข้าว เพิ่มขึ้น อย่างน้อย ๑ กลุ่ม
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่ ๙ ตำบล

หัวข้อ	รายละเอียด
๘. กิจกรรมหลัก	- การพัฒนาศักยภาพเกษตรกร - การส่งเสริมการผลิตในแปลง - การยกระดับมาตรฐานการผลิต - การพัฒนาเครือข่ายและการตลาด - การติดตามและประเมินผล
๙. หน่วยงานดำเนินการ	- สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง - สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา - ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรลำปาง
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	เดือนตุลาคม ๒๕๖๙ – เดือนกันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๖๖๖,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดลำปาง/กรมส่งเสริมการเกษตร
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรสามารถผลิตข้าวที่คุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน มีพื้นที่ผลิตเพิ่มขึ้น ลดการใช้สารเคมี และมีรายได้เพิ่มขึ้น
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เชิงปริมาณ - จำนวนเกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ราย - เกษตรกรผ่านการอบรมและนำไปปฏิบัติ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ - เกษตรกรผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ของผู้เข้าร่วม - การรวมกลุ่ม/วิสาหกิจชุมชนด้านข้าว เพิ่มขึ้น อย่างน้อย ๑ กลุ่ม เชิงคุณภาพ - เกษตรกรมีความรู้และทักษะการผลิตข้าวปลอดภัยตามมาตรฐาน - สามารถลดการใช้สารเคมีอันตรายและใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม - ผลผลิตข้าวมีคุณภาพ ปลอดภัยต่อผู้บริโภค - เกิดความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรและเครือข่าย

หมายเหตุ : ถ้ามีมากกว่า ๑ โครงการ สามารถเพิ่มตารางได้

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการส่งเสริมการผลิต ข้าวปลอดภัยและได้ มาตรฐาน	๑.งบประมาณ สนับสนุน โครงการ ๒.นักวิชาการ ส่งเสริม การเกษตร ๓.วิทยากร ๔.วัสดุอุปกรณ์ และปัจจัยการ ผลิต (เมล็ดพันธุ์, ปุ๋ยชีวภาพ ฯลฯ) ๕.เกษตรกร เป้าหมาย	๑.อบรมความรู้การผลิต ข้าวตามมาตรฐาน GAP ๒.จัดทำแปลงเรียนรู้/ แปลงสาธิต ๓.สนับสนุนปัจจัยการผลิต ๔.ตรวจติดตามและให้ คำแนะนำแปลง ๕.ส่งเสริมการรวมกลุ่ม และเชื่อมโยงการตลาด	เกษตรกรสามารถผลิต ข้าวที่คุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน มีพื้นที่ผลิต เพิ่มขึ้น ลดการใช้ สารเคมี และมีรายได้ เพิ่มขึ้น	- จำนวนเกษตรกรเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ราย - เกษตรกรผ่านการอบรมและนำไปปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ - เกษตรกรผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ของผู้เข้าร่วม - การรวมกลุ่ม/วิสาหกิจชุมชนด้านข้าว เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๑ กลุ่ม	- เกิดความมั่นคงทางอาหารในพื้นที่ - สิ่งแวดล้อมทางการเกษตรดีขึ้น - เศรษฐกิจฐานรากเข้มแข็ง - ชุมชนมีการผลิตข้าวปลอดภัย	สำนักงาน เกษตรจังหวัด ลำปาง/กรม ส่งเสริม การเกษตร	๒๕๖๙- ๒๕๗๐

บรรณานุกรม

สำนักงานเกษตรอำเภอเกาะคา . แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภออำเภอเกาะคา
ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐(ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๘).